

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ТОВАРОЗНАВСТВА

Частина 1

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XLII Міжнародної наукової студентської конференції за
підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2018 рік

(м. Полтава, 26–27 березня 2019 року)

**Полтава
ПУЕТ
2019**

УДК 33:378
А43

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» заборонено

Редакційна колегія:

С. В. Гаркуша, д. т. н., професор, проректор з наукової роботи Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ);

К. Ю. Вергал, к. е. н., доцент, директор Інституту економіки, управління та інформаційних технологій ПУЕТ;

А. С. Ткаченко, к. т. н., декан факультету товарознавства, торгівлі та маркетингу ПУЕТ;

В. О. Скрипник, д. т. н., доцент, декан факультету харчових технологій, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу ПУЕТ;

Н. І. Коливушка, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ;

Н. М. Стельнік, інспектор науково-організаційного відділу ПУЕТ.

Актуальні питання розвитку економіки, харчових технологій та товарознавства : тези доповідей XLII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2018 рік (м. Полтава, 26–27 березня 2019 р.) :
А43 у 2 ч. – Полтава : ПУЕТ, 2019. – Ч. 1. – 368 с. ;
Ч. 2. – 358 с. –
Текст укр., рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-349-2

Збірник містить тези найкращих доповідей XLII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2018 рік. Проблеми, порушені авторами публікацій, вирізняються своєю актуальністю та новизною наукових підходів. Увагу приділено висвітленню результатів наукових досліджень у сфері економіки й підприємництва, інформаційних і мережевих технологій, товарознавства, харчових технологій та інженерії.

УДК 33:378

Тези доповідей надруковано мовою оригіналу в редакції авторів. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, імен власних, інших відомостей.

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі», 2019

ISBN 978-966-184-349-2

М. С. Величко, Л. М. Яремченко. Економічна сутність фінансового стану підприємства	56
Д. Р. Власенко, Н. В. Михайлова. Методи фінансового прогнозування діяльності підприємства в системі антикризового управління	58
Т. В. Вовченко, Т. П. Гудзь. Заощадження домогосподарств як складова фінансових ресурсів	60
М. І. Волков, В. Є. Романенко, В. В. Карцева. Обґрунтування доцільності стратегічного управління підприємством	62
А. Є. Войнерович, Л. С. Калузька, В. В. Карцева. Теоретичні основи управління підприємством.....	64
А. С. Гарус, Я. М. Тімейко, М. Б. Чижевська. Програмно-цільовий метод та його впровадження в бюджетний процес.....	66
О. П. Голуб, Н. В. Михайлова. Основи управління фінансовими ресурсами підприємства	68
К. В. Грицай, Т. П. Гудзь. Шляхи підвищення ефективності управління фінансовою стійкістю підприємства	71
Є. Ю. Гомон, О. В. Тимошенко. Проблеми сучасного стану фінансування бюджетних видатків в Україні	73
Є. О. Детюк, Т. П. Гудзь. Особливості фінансової поведінки вітчизняних домогосподарств	76
Т. В. Донченко, Т. П. Гудзь. Актуальні аспекти діяльності інституційних інвесторів в Україні	78
П. О. Дуган, М. Б. Чижевська. Територіальна громада як первинний суб'єкт місцевого самоврядування	80
І. М. Захаров, О. В. Гасій. Розробка та реалізація конкуренто-орієнтованої фінансової стратегії підприємства	83
В. О. Зірка, Т. М. Левочко, Н. С. Педченко. Рейтингове оцінювання як інструмент комплексного аналізу фінансового стану підприємства.....	85
Е. І. Зимакова, В. І. Маргунова. Оцінка ризику банкрутства торгової організації	90

люється закономірність зміни економічних явищ під впливом низки чинників [2].

Метод експертних оцінок представляє собою метод перевірки ймовірності виконання планових завдань під впливом обчислення можливих типів ризику, з якими може зіткнутися господаючий суб'єкт.

За допомогою **методу коефіцієнтів** оцінюється склад, структура, раціональність розміщення та ефективність використання капіталу, вкладеного в активи підприємства. проводиться експрес-аналіз і оцінка фінансового стану підприємства.

Програмно-цільовий метод передбачає розробку фінансового плану, виходячи з мети і завдань, передбачених планом (програмою) економічного і соціального розвитку підприємства [3].

Таким чином, базуючись на основних принципах фінансового планування, при вмілому застосуванні основних методів прогнозування та використанні комп'ютерних технологій підприємства мають можливість розробити економічно обґрунтовані оптимальні фінансові прогнози та скласти низку альтернативних програм на випадок можливих змін на ринку товарів і послуг з причин, незалежних від підприємства.

Список використаних інформаційних джерел

1. Біла О. Г. Фінансове планування і прогнозування : навч. посіб. / О. Г. Біла. – Львів : Компакт-ЛВ, 2005. – 312 с.
2. Гузенко О. П. Фінансове планування на промисловому підприємстві / О. П. Гузенко // Фінанси України. – 2003. – № 11. – С. 73–76.
3. Планування та прогнозування в умовах ринку : навч. посіб. / під ред. д. ф. н., проф. В. Г. Воронкової. – Київ : ВД «Професіонал», 2006. – 608 с.

ЗАОЩАДЖЕННЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ ЯК СКЛАДОВА ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ

Т. В. Вовченко, студентка спеціальності Фінанси, банківська справа та страхування, група ФМ-51 (Ч)

Т. П. Гудзь, науковий керівник, доцент кафедри фінансів та банківської справи, к. е. н.

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Нині в Україні структура споживання домогосподарств відрізняється від європейських країн, що обумовлено низьким життєвим рівнем населення та неможливістю за рахунок наявних фінансових ресурсів домогосподарств забезпечити всебічний розвиток особистості. Якщо у розвинених країнах сучасна

структура споживання, яка визнана оптимальною, приблизно така: продукти харчування становлять 30 %, інші матеріальні блага – 70 %, то в Україні 47,9 % та 52,1 % відповідно.

Частина фінансових ресурсів домогосподарства, що не використовується на купівлю товарів та оплату послуг, а також на сплату податків, спрямовується на заощадження, тобто нагромаджується. Сьогодні найбільш поширеними формами розміщення домогосподарствами своїх надлишкових коштів є депозитні рахунки в комерційних, ощадних банках. Хоча експерти зазначають, що значна сума коштів перебуває поза банківською системою у формі готівки у населення [1]. В умовах інфляції населення переважно вибирає інвестування у валютні ресурси.

Оцінити розмір заощаджень домогосподарств можна на основі даних вибіркового обстеження умов життя домогосподарств України, які проводяться Державною службою статистики України. Дані показують, що депозити за 2008–2018 роки зросли майже у 4,7 разів, а їх структура за видами валют показує, що майже половина з них зберігається в іноземній валюті [2]. Тобто, незважаючи на складні економічні умови, населення створює накопичення, які виступають як певні резерви, джерело додаткового доходу у вигляді отриманих відсотків (з огляду на середню ставку по депозитах у 2018 році у 14,45 % річних (строк становить 1 рік у грн) [2] вони складають 73,32 млрд грн, що в розрахунку на одну особу дорівнює трохи більше 1 700 грн) та джерело внутрішніх інвестицій для економіки.

Дані табл. 1 свідчать про те, що рівень депозитів по відношенню до заробітної плати складав за аналізований період 40–70 %. Найбільший рівень зафіксовано у 2013 році, коли він дорівнював 70,1 %, але він поступово знижувався, досягши у 2017 році 39,8 % (найнижчий рівень за аналізований період).

Таблиця 1 – Співвідношення депозитів домогосподарств та заробітної плати в Україні за 2013–2018 роки [2]

Показник	2013 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	9 міс. 2018 р.
Заробітна плата, млрд грн	630,7	615,0	754,2	837,3	1 200,2	1 084,0
Депозити домогосподарств, млрд грн	442,0	418,1	410,9	444,7	478,1	509,9
Співвідношення, %	70,1	68,0	54,5	53,1	39,8	47,0

Це свідчить про тенденції постійного заниження рівня оплати праці, відповідно, неможливості домогосподарств формувати заощадження у формі депозитів в обсягах принаймні 3–6 серед-

ніх за місяць заробітних плат (середній розмір заробітної плати в Україні в жовтні 2018 року склав 9 218 грн) [2].

Такий рівень заощаджувальної поведінки населення пояснюється декількома факторами. На наш погляд, основна причина полягає в масовому відтоку працездатного населення на заробітки за межі України. Інші фактори обумовлені зниженням реальних доходів домогосподарств та погіршенням їх кредитоспроможності, невизначеністю фінансового стану в майбутньому, відсутністю повноцінного ринку фінансових послуг, недовірою до діяльності держави загалом та фінансових посередників зокрема, неналежним рівнем фінансової грамотності населення тощо.

Найважливішими пріоритетами в процесі залучення заощаджень населення, на наш погляд, повинні стати: багатоцільова спрямованість, що полягає в акумуляції заощаджень населення на реалізацію проектів в пріоритетних галузях економіки (пріоритетних, по-перше, для населення, яке вкладає свої кошти, а по-друге, з точки зору інтенсифікації розвитку регіону); оновлена регуляторна політика держави щодо стимулювання домогосподарств до розширення джерел формування фінансових ресурсів з метою підвищення їх добробуту.

Список використаних інформаційних джерел

1. Гуржий Т. О. Динаміка джерел і структури фінансових ресурсів домогосподарств / Т. О. Гуржий // Інтелект ХХІ. – 2018. – № 4. – С. 58–63.
2. Річні національні рахунки доходів, витрат та заощаджень домогосподарств України [Електронний ресурс]: Економічна статистика: станом на 01 жовтня 2018 р. / Статистична інформація : [веб-сайт Державної служби статистики України]. – URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата перегляду: 13.02.2019 р.).

ОБҐРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

М. І. Волков, студент спеціальності *Фінанси, банківська справа та страхування, група ФМ-51*;

В. Є. Романенко, студентка спеціальності *Фінанси, банківська справа та страхування, група ФМ-51*

В. В. Карцева, науковий керівник, *завідувач кафедри фінансів та банківської справи, д. е. н.*

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Важливою проблемою трансформаційних процесів, які відбуваються на сучасному етапі, є підвищення ефективності функ-